Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000188

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клим Надія Михайлівна

2. Nadiia Klym

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.10.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4949-6644

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.06

Назва наукової спеціальності: Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-06-2026

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.63

Тема дисертації:

1. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ЛІСОКОРИСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

2. Financial and Economic Mechanism for the Development of Recreational Forest Use in the Context of European Integration

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі досліджено теоретико-методологічні засади формування та функціонування фінансово-економічного механізму розвитку рекреаційного лісокористування, а також поглиблено змістовне наповнення базових дефініцій відповідно до предметної сфери дослідження. Розроблено та науково обґрунтовано концептуальний підхід і принципи формування системи фінансово-економічного механізму розвитку рекреаційного лісокористування як цілісної системи нормативно-правового, адаптаційно-інструментального та оптимізаційно-цільового забезпечення. Теоретично обґрунтовано методологічні основи розвитку фінансово-економічного механізму рекреаційного лісокористування в контексті поглиблення взаємодії між суб'єктами та учасниками цього процесу. Удосконалено теоретико-

методичний підхід до аналізу рекреаційного лісокористування в умовах євроінтеграційних трансформацій, що дало змогу комплексно оцінити сучасний стан і виявити ключові проблеми функціонування фінансово-економічного механізму розвитку рекреаційного лісокористування. Проведено еколого-економічний аналіз сучасного стану рекреаційного лісокористування та визначено основні тенденції, диспропорції й обмеження, що впливають на ефективність використання рекреаційного потенціалу лісових ресурсів. Розроблено економетричну модель оцінювання впливу фінансових потоків на ефективність розвитку рекреаційного лісокористування, яка забезпечує можливість кількісного оцінювання взаємозв'язків між фінансовими ресурсами та результативністю функціонування рекреаційних лісових територій. Визначено та науково обґрунтовано детермінанти розвитку фінансово-економічного механізму рекреаційного лісокористування в контексті реалізації положень державних і міжнародних нормативно-правових актів, а також імплементації європейських підходів до управління природними ресурсами. Удосконалено теоретико-методичний підхід до оцінювання рівня збалансованого природокористування на основі системи показників еколого-економічного та соціального розвитку, що дає змогу комплексно оцінювати ефективність використання рекреаційних лісових ресурсів і рівень екологічної стійкості територій. Сформовано систему принципів прогнозування розвитку фінансово-економічного механізму рекреаційного лісокористування в контексті євроінтеграції, орієнтовану на забезпечення агроекологічної збалансованості, екологічно безпечного природокористування та підвищення ефективності охорони навколишнього природного середовища. Розроблено та науково обґрунтовано стратегічні імперативи розвитку фінансово-економічного механізму рекреаційного лісокористування, спрямовані на підвищення ефективності управління рекреаційними лісовими ресурсами, удосконалення фінансового забезпечення природоохоронних заходів та активізацію інвестиційної діяльності в умовах євроінтеграційних процесів. На основі узагальнення теоретичних положень, результатів аналітичних досліджень і сучасних європейських практик розроблено фінансово-економічний механізм управління розвитком рекреаційного лісокористування та обґрунтовано напрями його реалізації, що передбачають удосконалення системи фінансового регулювання, упровадження сучасних інструментів екологічного менеджменту, посилення інституційної взаємодії та забезпечення збалансованого використання рекреаційного потенціалу лісових екосистем України. Ключові слова: фінансово-економічний механізм, рекреаційне лісокористування, природно-заповідний фонд, лісові ресурси, лісові екосистеми, природоохоронні заходи, капітальні інвестиції, екосистемні послуги, фінансові ресурси, капітальні видатки, інституціональне забезпечення, інституційне середовище, інструменти, важелі, організаційно-економічний механізм.

2. The dissertation presents a comprehensive theoretical and methodological generalization and proposes a new solution to the important scientific and applied problem of forming a financial and economic mechanism for the development of recreational forest use under the conditions of Ukraine's European integration. Based on a systematic analysis, it has been established that the current state of recreational forest use is characterized by a high level of disproportions between the environmental needs of society and the financial capacities of forestry enterprises. It has been proven that the absence of an integrated financing system for environmental protection and recreational measures leads to the degradation of forest ecosystems, loss of biodiversity, and a decline in the efficiency of utilizing the recreational potential of forests. A conceptual and logical model of the financial and economic mechanism for the development of recreational forest use has been developed. Unlike existing approaches, it is based on the integration of economic, environmental, institutional, and social components. It has been determined that the key elements of the mechanism should include special environmental funds, public-private partnership instruments, an environmental monitoring system, the ecosystem services market, and green investment mechanisms. It has been proven that the comprehensive combination of these elements ensures an increase in the financial self-sufficiency of recreational territories and creates prerequisites for the balanced development of forest ecosystems. The theoretical and methodological approach to the economic assessment of the recreational potential of forest territories has been improved based on accounting for the value of ecosystem services, environmental restrictions, anthropogenic pressure, and the level of environmental value of forests. It has been substantiated that the inclusion of recreational ecosystem services into the system of national accounts will

contribute to increasing the efficiency of financial planning and creating additional sources of revenue for the development of recreational infrastructure. It has been established that in EU countries the share of ecosystem services in the structure of forest resource valuation exceeds 25–35%, whereas in Ukraine this indicator is practically not taken into account when assessing the efficiency of forest use. It has been proven that the development of recreational forest use in Ukraine requires the adaptation of financial and economic mechanisms to martial law conditions, since the destruction of forest infrastructure, mined territories, and restricted access to recreational zones have led to a significant reduction in tourist flows and a decrease in the revenues of forestry enterprises. It has been determined that in certain regions of Ukraine the losses of recreational potential amount to 30–45%, while the actual volume of financing for environmental protection measures has decreased by almost one-third compared to the pre-war period. The necessity of establishing special funds for the development of recreational forest use within the structure of local budgets has been substantiated. These funds should be directed toward the reconstruction of recreational infrastructure, restoration of forest ecosystems, and implementation of environmental programs. It has been proven that the formation of such funds will ensure an increase in the level of financial decentralization and enable territorial communities to accumulate additional resources for the implementation of recreational projects. An organizational and economic approach to the development of recreational entrepreneurship in protected areas has been developed, providing for the activation of small and medium-sized businesses, diversification of recreational services, and expansion of the participation of local communities in the management of recreational resources. It has been established that the geographical location of recreational complexes, the level of transport accessibility, and the condition of the natural environment are the key determinants of recreational entrepreneurship development. Scientific and methodological approaches to the formation of an environmental financing system for forestry have been improved based on the use of green investments, payment mechanisms for ecosystem services, environmental insurance, and international financial instruments. It has been proven that environmental financing acts as an important tool for increasing the biological stability of forest ecosystems and provides resource support for environmental measures, reforestation, and reduction of anthropogenic pressure on forest biocenoses. Keywords: financial and economic mechanism, recreational forest use, nature reserve fund, forest resources, forest ecosystems, environmental protection measures, capital investments, ecosystem services, financial resources, capital expenditures.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Лебедевич С. І., Клим Н. М., Хомик Х. Р. Обліково-аудиторське забезпечення підприємств лісового господарства для сталого розвитку України: монографія. Львів : Ліга-Прес, 2014. 268 с.
- Лебедевич С. І., Клим Н. М. Галузеві системи екологічного менеджменту як перспективний напрям розвитку економіки. Economic security in the globalized world economy : collective monograph. New York: Ascona Publishing, 2018. P. 33–44. URL: https://drive.google.com/file/d/1Y8N0HCw07dTS70HZDT42xISWwZ0oHBhV/view
- Klym N., Kysil B. Management of enterprise risks of the hospitality industry at the local level in Ukraine. Innovations in education and science: informational, economic, educational, legal, psychological, technical and managerial aspects : international collective monograph. Kongens Lyngby : DTU, 2024. P. 239–275. https://doi.org/10.5281/zenodo.13939761

- Harasym P., Klym N., Hrytsak O., Reverchuk S. The taxation of subjects and objects of forestry enterprises in Ukraine: features, mechanisms and outlook. Journal of Eastern European and Central Asian Research. 2019. Vol. 6, no. 2. P. 309–318. https://doi.org/10.15549/jeecar.v6i2.403
- Garasyim P., Bondarenko O., Karpenko Y., Klym N., Bondarchuk L. Strategic management accounting of business processes of the service sector enterprises. Academy of Accounting and Financial Studies Journal. 2020. Vol. 24, iss. 2. P. 1–6. URL: https://www.abacademies.org/articles/Strategic-Management-Accounting-of-Business-Processes-1528-2635-24-2-527.pdf
- Shults S., Simkiv L., Andrusiv U., Bilyk I., Klym N. Economic growth of regions of Ukraine in conditions of disproportional regional development. Journal of Optimization in Industrial Engineering. 2022. Vol. 15, iss. 1. P. 269–279. URL: https://sanad.iau.ir/Journal/jie/Article/951065
- Drebot O., Vysochanska M., Palapa N., Bilotil V., Sakharnatska L., Klym N. Formation of an environmental and economic mechanism for balanced development of rural territories of Ukraine according to the principles of European integration processes. Technology Audit and Production Reserves. 2025. Vol. 6, no. 4 (86). P. 82–93. https://doi.org/10.15587/2706-5448.2025.348403
- Кисіль (Клим) Н. М. Екологічні аспекти обліку зобов'язань. Науковий вісник УкрДЛТУ : зб. наук.-техн. пр. 2004. Вип. 14.7. С. 205–208. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2004/14_7/index147.htm
- Кисіль (Клим) Н. М. Теоретичні засади організації екологічного моніторингу в Україні за умов сталого розвитку. Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. пр. 2005. Вип. 15.4. С. 208–212. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/teoretichni-zasadi-organizatsiyi-ekologichnogo-monitoringu-v-ukrayini-za-umov-stalogo-rozvitku/viewer
- Клим Н. М. Шляхи вдосконалення організації механізму екологічного моніторингу в Україні. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2007. Вип. 5/67. С. 393–401
- Клим Н.М. Удосконалення класифікації фінансових інвестицій. Вісник Національного лісотехнічного університету України. 2011. Вип.21.6. С.205–211. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2011/21_6/index.htm
- Клим Н. М., Сопушинський І. М., Харитон І. І. Європейський досвід ціноутворення на ринку круглих лісоматеріалів хвойних порід. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.20. С. 29–34. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/evropeyskiy-dosvid-tsinoutvorennya-na-rinku-kruglih-lisomaterialiv-hvoynih-porid/viewer
- Клим Н. М., Шульц С. Л. Методичні аспекти моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів. Моделювання регіональної економіки : зб. наук. пр. 2015. № 2 (25). С. 57–69.
- Гарасим П. М., Клим Н. М. Актуальні питання формування екологічної звітності підприємствами лісового господарства. Глобальні та національні проблеми економіки : електронне наукове фахове видання. Серпень 2016. Вип. 12. С. 389–393. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://global-national.in.ua/archive/12-2016/82.pdf
- Лебедевич С. І., Клим Н. М. Роль аудиту екологічних процесів у реформуванні управління лісовим господарством України. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. 2016. Вип. 13 (2). С. 164–172. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2016_13%282%29__20
- Гарасим П. М., Клим Н. М. Оцінка використання природних ресурсів та аналіз діяльності національних природних парків України. Вісник НУ «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2017. № 862. С. 61–67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2017_862_11
- Гарасим П. М., Клим Н. М., Хом'як Р. Л. Особливості оподаткування лісогосподарських підприємств. Економіка, підприємництво, менеджмент. 2018. Т. 5. № 1. С. 55–62. URL: https://eem.com.ua/uk/journals/tom-5-1-2018/osoblivosti-opodatkuvannya-lisogospodarskikh-pidpriyemstv
- Garasyim P., Walczak M., Klym N. Aspekty finansowe działalności przedsiębiorstw leśnictwa na Ukrainie. Studia i Materiały Wydziału Zarządzania i Administracji Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. 2018. R. 2, nr 4, t. 2. P. 25–35. URL:

http://bazekon.icm.edu.pl/bazekon/element/bwmeta1.element.ekon-element-000171597081
- Garasyim P., Przybytniowski J., Klym N. Jakości usług ubezpieczeniowych a świadomość ekologiczna regionu Badenii-Wirtembergii na podstawie badań własnych. Науковий вісник НЛТУ України. 2019. Т. 29, № 4. P. 16–24. DOI: https://doi.org/10.15421/40290403
- Хомка В. М., Грицак О. С., Клим Н. М. Особливості обліку, звітності та оподаткування суб'єктів господарювання сфери гостинності. Бізнес Інформ. 2024. № 1. С. 279–285. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-279-285
- Клим Н. М. Фінансові аспекти діяльності санаторно-курортних закладів. Розвиток міста. 2024. № 4 (04). С. 29–34. https://doi.org/10.32782/city-development.2024.4-4
- Шершун М. Х., Микитин І. С., Клим Н. М. Управління національними природними парками: досвід Франції для України. Збалансоване природокористування. 2024. № 4. С. 45–52. https://doi.org/10.33730/2310-4678.4.2024.319398
- Клим Н., Лашманов Д. Управлінсько-економічні підходи організації рекреаційного підприємництва в Україні. Сталий розвиток економіки. 2024. № 4 (51). С. 223–228. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-32
- Зборівець Ю. Б., Клим Н. М. Проблеми та перспективи фінансування проєктів з утилізації відходів в Україні. Науковий вісник НЛТУ України. 2025. № 35 (1). С. 83–90. https://doi.org/10.36930/40350111
- Клим Н. М. Міжнародна практика використання лісових ресурсів у рекреаційному підприємництві: кейтеринг і санаторно-курортна інфраструктура. Науковий вісник Ужгородського Національного університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2025. Вип.57, С. 101-107. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/57_2025ua/16.pdf
- Дребот О. І., Клим Н. М. Концептуальні аспекти розвитку рекреаційних територій та природоохоронної діяльності в умовах євроінтеграції. Бізнес Інформ. 2025. № 4. С. 135–142. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-4-135-142
- Клим Н. М., Зборівець Ю. Б. Фінансово-економічні аспекти сталого розвитку рекреаційних територій в системі природоохоронної діяльності. Інтернаука. Серія: «Економічні науки». 2025. Т. 1, № 5 (97). https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-5-10984
- Дребот О. І., Клим Н. М. Концептуальні аспекти розвитку рекреаційного природокористування в контексті євроінтеграційних процесів. Збалансоване природокористування. 2025. № 1. С. 25–31. https://doi.org/10.33730/2310-4678.1.2025.324373
- Дребот О. І., Клим Н. М. Основи рекреаційного лісокористування із врахування економічних механізмів. Ефективна економіка. 2025. № 8. http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.12
- Дребот О. І., Клим Н. М. Пріоритетні напрями удосконалення фінансово-економічного механізму збалансованого розвитку рекреаційного лісокористування. Агросвіт. 2025. № 22. С. 60–68. http://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.22.60
- Клим Н.М., Лашманов Д.В. Рекреаційне підприємництво як фактор розвитку природоохоронних територій. Бізнес-навігатор. 2025. Вип. 3 (80). С.529–533. https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-89
- Дребот О. І., Клим Н. М. Системний підхід до еколого-економічного розвитку фінансово-економічного механізму рекреаційного лісокористування. Збалансоване природокористування. 2026. № 1. С. 5–12. https://doi.org/10.33730/2310-4678.1.2026.359897

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0121U109055; 0126U002243; 0118U000781; 117U006890; 0113U007514; 0113U007515; 0101U005132.

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дребот Оксана Іванівна

2. Oksana I. Drebot

Кваліфікація: д. е. н., професор, академік, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2681-1074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черчик Лариса Миколаївна

2. Larysa M. Cherchyk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3901-216X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калина Тетяна Євгеніївна

2. Tetiana Y. Kalyna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2705-9382

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний заклад вищої освіти Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика

Код за ЄДРПОУ: 37992250

Місцезнаходження: вул. Карла Лібкнехта, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мединська Наталія Василівна

2. Nataliia V. Medynska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2573-0205

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубас Ростислав Григорович

2. Rostyslav H. Dubas

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8147-2402

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паляничко Ніна Іванівна

2. Nina I. Palianichko

Кваліфікація: д. е. н., старший науковий співробітник, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2230-9634

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Височанська Марія Ярославівна

2. Mariia Y. Vysochanska

Кваліфікація: д. е. н., с.д., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2116-9991

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дребот Оксана Іванівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Височанська Марія Ярославівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Білотіл Валентина Юріївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна